

CAPÍTULO 2

SON O POETA que cruzou o OCÉANO

FLORENCIO DELGADO GURRIARÁN

TEXTO DE LIDICIA COSTAS

ILUSTRACIÓNS DE BLANCA MILLÁN

REAL ACADEMIA GALEGA

OLA, GALICIA!

Teño os prismáticos no ano 1928. Estou vendo a través deles cousas que provocan que o meu corazón bata coa forza dun tambor. Que digo dun tambor? Dun gong! Mira, mira! Aí estou eu de volta en Córghomo, cantando nunha festa. Hai moita xente rodeándome e batendo palmas. Cantaba de marabilla, ben puiden montar un grupo. E alí estou bailando cunha moza nunha verbena.

Agora véxome tomando o sol á beira do río, cun libro entre as mans. Ai, que anos tan bonitos! Regresar á miña aldea foi coma montar nun foguete que me transportou ata o lugar onde se fabrica a felicidade. Tanto me inspiraba Cörgomo que mesmo lle dediquei un poema a un castiñeiro. Ese texto acabou sendo publicado nun xornal de Ourense. Empezaba así:

"Retorto castiñeiro, outrora san e forte,
atópaste ferido do machado da morte;
as túas folliñas, murchas, van caendo no chan,
iou, tristura dunha árbore espíndose no vran!"

ACTIVIDADE

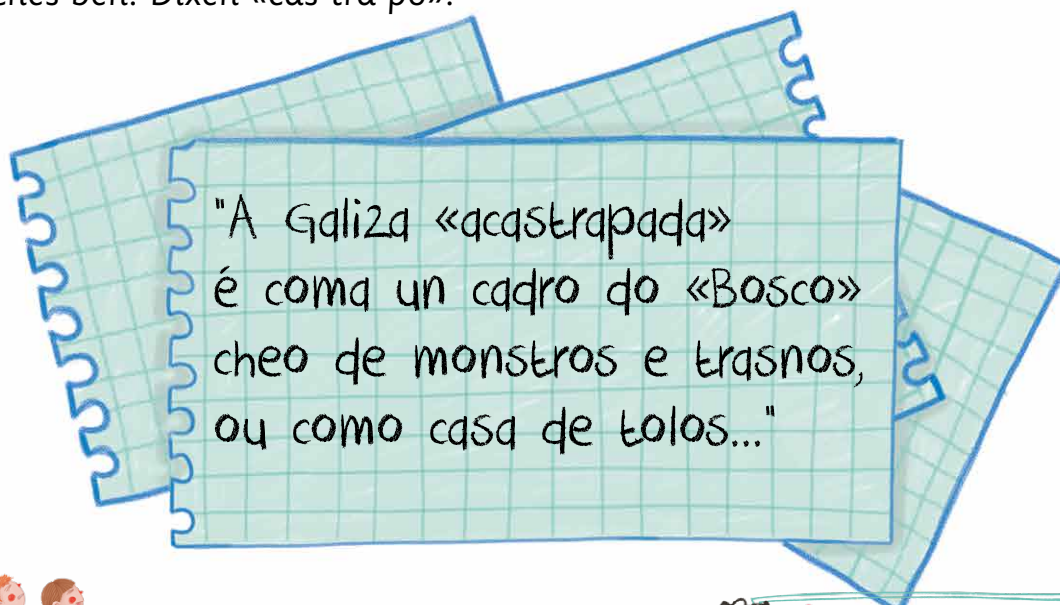
PERO SABES QUE? NON ASINEI ESE POEMA CO MEU NOME. ASINEINO CUN NOME QUE INVENTEI E QUE USEI MOITAS VECES EN LUGAR DE FLORENCIO. SOSPEITO QUE CHE VAI ENCANTAR: KORGOMÓFILO. A QUE É CHULO? TI SEMPRE USAS O TEU NOME OU TES UN ALCUME?

Ademais de cantar, organizar festas e traballar nun despacho de avogados (cousa que, por certo, non me facía moita graza) neses anos escribín moitos poemas. Case todos eran sobre a natureza. Encantábame falar das árbores da miña aldea, dos carreiros, dos ríos e das vides, coma se fosen seres humanos. E tamén do viño! Escribín bastantes textos sobre o viño e sobre a vendima.

Tamén escribín poemas onde falaba das vodas, dos enterros, das tabernas, dos nomes dalgúns lugares especiais para min... Agora que o penso, escribín sobre unha chea de cousas! Poemas onde falo sobre as inxustizas sociais, poemas reivindicativos sobre Galicia e mesmo poemas onde critico o castrapo. Si, liches ben. Dixen «cas-tra-po».

Isto seguino facendo mesmo cando vivía en México. Ai, perdón! Que acabo de facer espóiler. Pero quero que saibas o importante que era para min que se falase en galego. Os poemas escritos neses anos asinábaos con distintos nomes coma Nabet, Porto do Río, Xan do Sil, R. Miño, Gurri... Era moi fan dos pseudónimos.

R. MIÑO Nabet
Gurri PORTO DO RÍO

No ano 1934 decidín xuntar todos eses textos e publicar o meu primeiro libro. Tituleino *Bebedeira* e saíu nunha editorial fundamental na historia de Galicia chamada Nós. Imaxina o entusiasmo de publicar a miña primeira obra nunha editorial coma esta! Fundouna Ánxel Casal, un galeguista que me emociona mencionar. El centrou a actividade da súa empresa en libros sobre a cultura e sobre os problemas de Galicia. Era tamén imprenta, das súas máquinas saíron textos valiosísimos con deseños fabulosos. Ánxel Casal fixo un labor inmenso, mais dóeme acordarme del. Teño que coller unha miga de aire para falarche disto, talvez un chisco máis adiante.

As miñas ideas eran moi diferentes das ideas da miña familia. Para que me entendas: eles tiñan ideas conservadoras e eu ideas máis progresistas. Defendía que Galicia merecía ter un maior poder de decisión e empecei a participar activamente na política. Afilieime ao Partido Galeguista e coñecín intelectuais moi importantes da época, coma Castelao ou Alexandre Bóveda.

Moitos poemas meus tiñan un contido que se consideraba revolucionario porque convidaba a xente a mobilizarse pola liberdade de Galicia. E, a partir de entón, pasoume de todo. Non, agarda, que necesito poñer maior forza nisto que acabo de dicir. Vouno repetir: a partir de entón, pasoume DE TODO.

Un proxecto da

REAL
ACADEMIA
GALEGA

Co apoio da

Deputación
DA CORUÑA